

Pantein Groep

Jaarrekening 2017

Stichting Pantein

INHOUDSOPGAVE

	pagina	
5.1	Jaarrekening 2017	
5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	1
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	2
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	3
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	16
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	29
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	30
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	31
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	32
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	34
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	49
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 31 december 2017	50
5.1.13	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	53
5.1.14	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	59
5.1.15	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	60
	Vaststelling en goedkeuring	62
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	64
5.2.2	Nevenvestigingen	64
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	64

5.1 JAARREKENING 2017

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-2017 €	31-dec-2016 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	245.287	475.930
Materiële vaste activa	2	89.661.318	95.092.769
Financiële vaste activa	3	432.286	359.071
Totaal vaste activa		90.338.891	95.927.770
Vlottende activa			
Vorraden	4	468.860	677.150
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	1.846.004	344.468
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	-	114.231
Vorderingen uit hoofde van garantieregeling kapitaallasten	6	-	2.072.718
Debiteuren en overige vorderingen	7	25.902.983	23.538.166
Liquide middelen	8	19.300.308	20.199.439
Totaal vlottende activa		47.518.156	46.946.172
Totaal activa		137.857.047	142.873.942
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	9	3.400	3.400
Bestemmingsfondsen		17.597.222	11.987.153
Algemene en overige reserves		4.812.836	5.597.401
Totaal groepsvermogen		22.413.458	17.587.954
Aandeel derden	10	315.604	274.236
Voorzieningen	11	10.373.361	10.063.299
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	70.755.884	76.270.809
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	84.653	108.801
Overige kortlopende schulden	13	33.914.086	38.568.843
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		33.998.739	38.677.644
Totaal passiva		137.857.047	142.873.942

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	170.048.178	169.775.236
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	3.916.671	4.382.809
Overige bedrijfsopbrengsten	18	10.175.533	14.917.181
Som der bedrijfsopbrengsten		184.140.382	189.075.226
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	121.331.854	131.698.272
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	8.368.578	9.465.965
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	1.765.087	
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	3.963.497	4.526.685
Overige bedrijfskosten	23	39.413.595	40.817.865
Som der bedrijfslasten		174.842.611	186.508.787
BEDRIJFSRESULTAAT		9.297.770	2.566.439
Financiële baten en lasten	24	-4.411.624	-4.774.410
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	25	-19.274	-13.617
Aandeel van derden	26	-41.368	21.961
RESULTAAT BOEKJAAR		4.825.504	-2.199.627
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2017 €	2016 €
Bestemmingsfondsen aanvaardbare kosten		4.661.472	841.509
Algemene en overige reserves		164.032	-3.041.136
		4.825.504	-2.199.627

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017	2016
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		9.297.770	2.566.439
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	1,2	8.331.724	9.426.845
- bijzondere waardevermindering materiële vaste activa	2	1.765.087	-
- mutaties voorzieningen	11	310.062	2.280.337
		10.406.873	11.707.182
Veranderingen in werkkapitaal:			
- voorraden	4	208.290	-52.124
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-1.501.536	3.167.679
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	90.083	-451.670
- vorderingen uit hoofde van kapitaallastenregeling	6	2.072.718	344.407
- vorderingen	7	-2.364.817	4.635.774
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken, behoudens rekening courant-krediet)	13	-3.900.813	-2.713.763
		-5.396.075	4.930.303
Resultaat deelnemingen	24	35.781	-76.489
Ontvangen interest	24	61.672	24.592
Betaalde interest	24	-4.509.077	-4.723.777
Vennootschapsbelasting	25	-19.274	-13.617
		-4.430.898	-4.789.291
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		9.877.670	14.414.633
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings immateriële vaste activa	1	-	-
Investerings materiële vaste activa	2	-4.489.957	-1.470.086
Desinvesterings materiële vaste activa	2	76.169	704.374
Investerings in financiële vaste activa		-	-162.000
Overige mutaties financiële vaste activa	3	-38.646	-59.997
		-4.452.433	-987.709
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	12	-	-
Aflossing langlopende schulden	12	-6.324.370	-5.395.723
		-6.324.370	-5.395.723
Mutatie geldmiddelen		-899.131	8.031.201
Stand geldmiddelen per 1 januari		20.199.439	12.168.238
Stand geldmiddelen per 31 december		19.300.308	20.199.439
Mutatie geldmiddelen		-899.131	8.031.201

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode. In deze opstelling is een mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Pantein is statutair (en feitelijk) gevestigd te Beugen op het adres Dokter Kopstraat 2 en is geregistreerd onder KvK-nummer 17137132.

De activiteiten bestaan uit ziekenhuiszorg, verpleging en verzorging, thuiszorg, kraamzorg en het leveren van diensten voor zorginstellingen. Stichting Pantein staat aan het hoofd van de Pantein-groep te Beugen. De enkelvoudige jaarrekening van Stichting Pantein is in onderdeel 5.2. van dit document opgenomen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017 dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Het resultaat over 2017 van Maasziekenhuis Pantein B.V. bedraagt € 81.051 positief.

Maasziekenhuis Pantein B.V. voldoet hiermee aan de door de Rabobank gestelde ratio voor de DSCR (minimaal 1).

De effecten van de maatregelen uit 2016, kostenreducties en betere prijs- en volumeafspraken met zorgverzekeraars zijn in 2017 verder zichtbaar geworden.

Met zorgverzekeraar VGZ is een meerjarenafpraak voor de jaren 2018, 2019 en 2020 gemaakt op basis van een vaste aanneemsom. Daarin is, naast ruimte voor groei, ook de impact van het realiseren van zuinige en zinnige zorg verwerkt. Het Maasziekenhuis draagt een fair share van het financieel effect hiervan.

Daarnaast is een betere benutting van de beschikbare productiecapaciteit gefaciliteerd door de zorgverzekeraars.

De gemaakte afspraken maken groei mogelijk. De intensivering van samenwerking met strategische partners met productie- en omzetverhoging tot gevolg, is nog onvoldoende gerealiseerd om in 2017 tot baten te leiden.

De Raad van Bestuur besteedt volop aandacht aan het bestendigen van eerder gemaakte afspraken.

Door het verlagen van de opslag op de rentekosten per 2018 is een verlaging van de kapitaallasten vanaf 2018 gerealiseerd.

Begin 2018 zijn door het Maasziekenhuis Pantein B.V. nieuwe governance afspraken met de Rabobank gemaakt voor de jaren 2018, 2019 en 2020: in het convenant is een DSCR ratio opgenomen van minimaal 1,1 in 2018 en 1,2 voor de jaren 2019 en 2020. Voor de s-ratio ligt de minimaal te behalen norm in 2018 op 0%, in 2019 op 1,75% en in 2020 op 4%.

De resultaten van Zorgcentra Pantein B.V. en Thuiszorg Pantein B.V. over 2017 zijn positief.

Het resultaat van Zorgcentra Pantein B.V. bedraagt € 2.746.822 en het resultaat van Thuiszorg Pantein B.V. bedraagt € 1.887.991. De verwachting is dat deze lijn zich voor beide bedrijven door zal zetten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Schattingswijziging

In 2017 is de waardering van de uitval gewijzigd.

In 2016 werd de uitval nog gewaardeerd tegen 75% van de kostprijs van de verrichtingen.

In 2017 maken we onderscheid in trajecten zonder diagnose en trajecten zonder profiel. Van de openstaande trajecten zonder diagnose wordt ingeschat dat 70% declarabel is en deze worden gewaardeerd tegen een gemiddeld tarief.

Van de openstaande trajecten zonder profiel wordt ingeschat dat 40% declarabel is. Ook deze worden gewaardeerd tegen een gemiddeld tarief.

De genoemde percentages zijn gebaseerd op historische data en worden door de leverancier berekend die ondersteunt bij de bepaling van de opbrengsten.

De uitval van 2016 is uit voorzichtigheid niet gewaardeerd. De totale uitval 2017 bedraagt € 141.515.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van zorginstelling Stichting Pantein zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling Stichting Pantein.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

Geconsolideerde groepsmaatschappijen van de Pantein Groep:

<i>Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon</i>	<i>Statutaire zetel</i>	<i>Aandeel in verschaft kapitaal</i>
Maasziekenhuis Pantein B.V.	Beugen	100%
Zorgcentra Pantein B.V.	Beugen	100%
Thuiszorg Pantein B.V.	Uden	100%
Stichting Gezondheid Service Brabant Noord-Oost (Pantein Extra)	Uden	100%
Servicebedrijf Pantein B.V.	Beugen	100%
Maasziekenhuis Vastgoed B.V.	Beugen	100%
Welkom Kraamzorg B.V.	Uden	65%

De Stichting Pantein heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn.

<i>Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon</i>	<i>Statutaire zetel</i>	<i>Aandeel in verschaft kapitaal</i>
Prenataal Screenings Centrum De Maasheggen B.V.	Boxmeer	33%
Vastgoedmanagement Maasziekenhuis Pantein B.V.	Boxmeer	50%
Vastgoedontwikkeling Maasziekenhuis Pantein B.V.	Boxmeer	50%
Stichting Steunfonds Gezondheidszorg Boxmeer	Boxmeer	100%
Stichting Vrienden van Madeleine	Boxmeer	100%
O.W.M. Centramed B.A.	Zoetermeer	pm

5.1.4.2 Grondslagen van de waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa- en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van zorginstelling Stichting Pantein.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het actief. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. De afschrijvingspercentages die zijn gehanteerd zijn opgenomen in het mutatieoverzicht materiële vaste activa.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële vaste activa

Voor zover niet anders vermeld worden de financiële vaste activa gewaardeerd tegen nominale waarde.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen van deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-consolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen, die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waarde verminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Stichting Pantein beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 6 van de AWBZ. Voor dit vastgoed zijn in 2011 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt een overgangstermijn van 6 jaar (tot en met 2017) waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. Als gevolg van deze wijziging in de bekostiging, in samenhang met de beleidsvoornemens van het kabinet inzake de hervorming van de langdurige zorg is (zie ook de NBA wijzer 2 van 24 oktober 2011), geconcludeerd dat sprake is van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan dient Stichting Pantein overeenkomstig RJ 121 te toetsen of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten.

Stichting Pantein heeft een bedrijfswaardeberekening van het onroerend goed opgesteld. Daartoe is de contante waarde van de toekomstige kasstromen van het zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroom genererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van dit vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017.

Voor deze bedrijfswaardeberekening zijn veronderstellingen uitgewerkt.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de toekomstige kasstromen zijn:

Maasziekenhuis Pantein B.V.

- Een resterende levensduur is bepaald.
- Gehanteerde restwaarden.
- Het omzetvolume is ingeschat op 100% van het omzetvolume in het boekjaar 2017.
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau welke noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden.
- Een disconteringsvoet van 6,22%.
- De oorspronkelijke aanschafwaarde van de grond.
- Er is rekening gehouden met een indexering op respectievelijk vergoedingen van 1,5% en kosten van 2,5%.

Uit de vergelijking van de bedrijfswaarde en de boekwaarde op het niveau van de kasstroom genererende eenheden bleek geen impairment.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Zorgcentra Pantein B.V.

- De resterende levensduur is bepaald.
- De toekomstige kasstromen zijn bepaald, op basis van een indexering op kosten en vergoeding van 2,5%.
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau welke noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden.
- Gehanteerde restwaarden.
- Een disconteringsvoet van 4,65%.
- Een indexering op kosten en vergoeding van 2,5%.

Voor locatie Madeleine is een schattingswijziging op de levensduur toegepast. Op basis van de bedrijfswaardeberekening heeft een impairment op de (materiële) vaste activa ad € 1.765.087 plaatsgevonden.

Thuiszorg Pantein B.V.

Het vastgoed van Thuiszorg Pantein B.V. betreft kantoorruimte, al dan niet verhuurd aan derden, en staat daarmee niet direct ten dienste van het leveren van zorg. Om die reden is bij de bedrijfswaardeberekening gekozen voor het vergelijken van de realiseerbare opbrengstwaarde bij verkoop met de boekwaarde van het vastgoed. Uit deze vergelijking bleek geen verschil.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van de laatst bekende inkoopprijs, een voorziening incurante voorraad wordt niet nodig geacht. Incurante artikelen zijn direct ten laste van het resultaat gebracht.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen, onder vermindering van correcties op de omzet van het lopende jaar.

De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars ter zake in mindering gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onderhanden trajecten WMO/jeugdzorg

Onderhanden trajecten WMO/jeugdzorg worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde de kostprijs van de reeds bestede verrichtingen, of tegen de opbrengstwaarde van de trajecten indien deze lager is. De productie van de onderhanden trajecten is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de trajecten die ultimo boekjaar openstonden. Op de onderhanden trajecten worden de voorschotten die ontvangen zijn in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Hiervoor zijn de openstaande vorderingen ouder dan 1 jaar genomen met uitzondering van de zorgverzekeraars en verbonden partijen.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die een gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante of de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

De rentemutatie van voorzieningen die gewaardeerd zijn tegen contante waarde is opgenomen onder de dotatie aan de voorziening.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening claims

Deze voorziening is gevormd daar er een landelijke discussie loopt inzake de vergoeding voor partus-assistentie bij de verplaatste thuisbevallingen. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening claims aansprakelijkheid

De voorziening heeft betrekking op kosten van claims die niet gedekt worden door de verzekeringsmaatschappij voor medische risico's. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorziening is, rekening houdend met de kans van instroom in de WIA, berekend tegen 100% salariskosten in het eerste jaar en 70% in het tweede jaar, verhoogd met sociale lasten.

In de berekening zijn de personeelsleden opgenomen die langdurig ziek zijn en niet meer in het arbeidsproces bij Pantein terug zullen keren na een ziekteperiode van 2 jaar.

Voorziening op zorgverlening

De voorziening op zorgverlening is gevormd voor de verwachte afwijking die voortvloeit uit de controle op de juistheid van de ingediende declaraties op deze zorgverlening. De voorziening wordt tegen nominale waarde gewaardeerd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening PLB

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd, met een disconteringsvoet van 0,8%.

Voorziening reorganisatie

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en is gevormd voor die groep medewerkers waarvoor een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De omvang van de voorziening en de hoogte van de dotatie wordt berekend op basis van gemaakte individuele afspraken op grond van de sociale regeling en een inschatting van de overige kosten.

De reorganisatievoorziening is een gevolg van landelijke ontwikkelingen op het gebied van de zorgverlening en de invoering van de gekozen nieuwe besturingsfilosofie (kleinschalig werken). De reorganisatievoorziening is een schatting van de middelen die noodzakelijk zijn om de reorganisatie door te voeren en bestaat uit te betalen bezoldiging rekening houdend met de door de medewerkers te maken keuzes tussen afkopsommen, wachtgeld en eventuele juridische kosten. Het kort- en langlopende deel van de reorganisatievoorziening worden in de toelichting gespecificeerd. De voorziening wordt tegen nominale waarde gewaardeerd.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde personeelsbeloningen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. *De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen.* De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, cao-bepalingen, blijfkans en leeftijd. *De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,5%.*

Voorziening wachtgeld

De wachtgeldvoorziening betreft een verplichting uit te verwachten personele kosten ten gevolge van herstructurering 2005. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, met een disconteringsvoet van 4%.

Voorziening WGA "missing cases"

Tot en met 31 december 2013 is Pantein eigenrisicodrager geweest voor de WGA. De risico's verbonden aan WGA waren verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. In de periode van eigenrisicodragerschap was een aantal medewerkers onverzekerd. Pantein draagt voor deze medewerkers zelf alle risico's als gevolg van eventuele arbeidsongeschiktheid en dient hiervoor een voorziening te vormen. Deze voorziening wordt WGA "missing cases" genoemd. De voorziening wordt tegen nominale waarde gewaardeerd.

Voorziening Zorghotel

Deze voorziening is gevormd in verband met de uitfasering Zorghotels Beheer B.V. voor de verwachte kosten waarvoor Thuiszorg Pantein B.V. aansprakelijk gesteld kan worden. De exploitatie van Zorghotels Beheer B.V. is per 1 juli 2014 beëindigd. De voorziening wordt tegen nominale waarde gewaardeerd. Zorghotel Veghel B.V. is ontbonden en beëindigd met ingang van 20-09-2017.

Voorziening nabetaling ORT

Deze voorziening is gevormd voor werknemers die structureel onregelmatig werken en waarvoor een verplichting tot nabetaling van de ORT bestaat. Vanaf 2015 vindt de nabetaling ORT reeds jaarlijks plaats. In de jaarrekening is een bedrag opgenomen als voorziening voor de nabetaling over de periode 2012 tot en met 2014.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de nominale waarde.

De aflossingsverplichtingen voor het komende jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan het boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Pantein heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Pantein. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Pantein betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Sinds 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' (beleids)dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In februari 2018 bedroeg de dekkingsgraad 99,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 104,3%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Pantein heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Pantein heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de Stichting Pantein in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen dan wel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Belastingen

Belastingen naar de winst omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen. Deze belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen.

De GSBNO (Stichting Gezondheid Service Brabant Noord Oost), Stichting Thuiszorgwinkel, Servicebedrijf Pantein B.V. en Maasziekenhuis Vastgoed B.V. zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunten Sociaal Domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft Stichting Pantein de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

De decentralisatie kent een variëteit aan afspraken; per gemeente zijn andere producten afgesproken en gelden separate voorwaarden gelden (tijds aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, e.d.).

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar Stichting Pantein een contractingsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt zoals aanbevolen in de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten:

- *Segment 1 – Medisch specialistische zorg (Cure) – Sectorale toelichting is opgenomen in paragraaf 5.1.10.1*
- *Segment 2 – Verpleging en verzorging (Care) – Sectorale toelichting is opgenomen in paragraaf 5.1.10.1*
- *Segment 3 – Thuiszorg (Care) – Sectorale toelichting is opgenomen in paragraaf 5.1.10.1*
- *Segment 4 – Overige – Sectorale toelichting is opgenomen in paragraaf 5.1.10.1*

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

De indirecte kosten zijn toegewezen op basis van de intern gehanteerde kostenverdeelsleutels en/of het activiteitsniveau van onderlinge dienstverlening.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

5.1.4.6 Specifieke aandachtspunten medisch specialistische zorg

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording.

In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen.

In de jaren vanaf 2015 zijn de risico's verder verminderd. De resterende, in de jaarrekening 2017, van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Maasziekenhuis Pantein B.V. hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en evt. eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Maasziekenhuis Pantein B.V. de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in 1.1.4 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2017 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2017 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2017

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2017 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Maasziekenhuis Pantein B.V.

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en evt. eerdere jaren

De uitkomsten van het zelfonderzoek 2015 zijn afgewikkeld en hebben geen impact meer op 2017. Maasziekenhuis Pantein B.V. heeft over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2016 nog geen finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2017 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2017 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Maasziekenhuis Pantein B.V. materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken.

Daarnaast is Maasziekenhuis Pantein B.V. bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2017 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2018 uitsluitsel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Maasziekenhuis Pantein B.V. leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Maasziekenhuis Pantein B.V. nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2017 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Maasziekenhuis Pantein B.V. gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Maasziekenhuis Pantein B.V. geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financiële effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren.

Maasziekenhuis Pantein B.V. heeft met de zorgverzekeraars voor 2017 schadelastafspraken gemaakt op basis van plafondafspraken, behalve met Multizorg, ASR en DSW, daar zijn prijs x hoeveelheid afspraken gemaakt en met VGZ is een aanneemsom afgesproken.

Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2017 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2017 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2017 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2017.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Goodwill	245.287	475.930
Totaal immateriële vaste activa	<u>245.287</u>	<u>475.930</u>

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	475.930	747.407
Bij: investeringen	-	-
Af: afschrijvingen	230.643	271.477
Boekwaarde per 31 december	<u>245.287</u>	<u>475.930</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatie-overzicht onder hoofdstuk 5.1.6.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	58.869.257	61.054.145
Machines en installaties	18.196.664	19.688.480
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	10.909.439	12.475.270
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	130.444	192.364
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	1.555.514	1.682.510
Totaal materiële vaste activa	<u>89.661.318</u>	<u>95.092.769</u>

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	95.092.768	102.118.634
Bij: investeringen	4.489.957	2.833.877
Af: afschrijvingen	8.080.151	9.155.368
Af: desinvesteringen in het boekjaar	76.169	704.374
Af: bijzondere waardevermindering	1.765.087	-
Boekwaarde per 31 december	<u>89.661.318</u>	<u>95.092.769</u>

Toelichting:

Voor alle kasstroom genererende eenheden is een bedrijfswaareberekening gemaakt, waarbij berekend is in hoeverre het mogelijk is om de resterende boekwaarde in de toekomst terug te verdienen, rekening houdend met gewijzigde overheidsbeleid en de levensduur van de kasstroom genererende eenheden. Onder de post bijzondere waardeverminderingen is opgenomen de waardevermindering van de eigendomspannen gebaseerd op het verschil tussen de boekwaarde en de bedrijfswaarde. Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen	230.286	157.071
Vorderingen op grond van compensatieregeling	-	-
Overige vorderingen	202.000	202.000
Totaal financiële vaste activa	<u>432.286</u>	<u>359.071</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	359.072	133.731
Kapitaalstortingen	75.500	96.853
Resultaat deelnemingen	11.787	3.343
Ontvangen dividend	-14.073	-
Verstreckte leningen / verkregen effecten	-	162.000
Verrekenende afschrijvingen inzake buitengebruik gestelde activa	-	-36.856
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>432.286</u>	<u>359.071</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft	Kapitaal-	Eigen vermogen	Resultaat
		kapitaal	belang (in%)		
		€	%	€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Vastgoedontw MZH B.V. te Bunnik	Ontw vastgoed	9.000	50	9.000	-
Vastgoedman MZH B.V. te Bunnik	Ontw vastgoed	9.000	50	9.000	-
Zeggenschapsbelangen					
Prenataal Screenings Centrum De Maasheggen B.V. te Boxmeer	Prenatale screening	14.444	40	92.590	22.223
Overige belangen:					
O.W.M. Centramed B.A.	Verzekeren medische risico's	96.853	pm	pm	nvt

Toelichting:

Vanaf 2016 neemt Maasziekenhuis Pantein B.V. deel in Centramed voor de verzekering van de medische aansprakelijkheid. Hiervoor hebben er in 2017 extra kapitaalstortingen voor Centramed plaatsgevonden van € 75.500. In 2017 is het belang in Prenataal Screeningscentrum De Maasheggen B.V. gewijzigd van 33,3% naar 40%. Hiervoor heeft een dividenduitkering plaatsgevonden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Voorraden	468.860	677.150
Totaal voorraden	<u>468.860</u>	<u>677.150</u>

Toelichting:

Een voorziening incurante voorraad wordt niet nodig geacht. Incurante artikelen zijn direct ten laste van het resultaat gebracht.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	7.388.980	5.977.444
Af: ontvangen voorschotten	-5.542.976	-5.632.976
Totaal onderhanden werk	<u>1.846.004</u>	<u>344.468</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten

	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
VGZ	3.505.612	149.602	2.013.904	1.342.106
CZ	2.624.667	423.674	2.524.072	-323.079
Achmea	856.932	195.294	800.000	-138.362
Menzis	412.024	265.724	205.000	-58.700
Multizorg	153.602	24.254	-	129.348
ASR	125.193	13.914	-	111.279
DSW	93.895	11.319	-	82.576
Overige	87.856	-11386	-	99.242
DBC zorgproducten Zvw GRZ	693.020	91.426	-	601.594
Totaal (onderhanden werk)	<u>8.552.801</u>	<u>1.163.821</u>	<u>5.542.976</u>	<u>1.846.004</u>

Toelichting:

Per balansdatum is er sprake van onderhanden, nog niet afgesloten DBC's. Het onderhanden werk is bepaald op basis van het tussentijds afgeleide product, onder vermindering van correcties op de omzet van het lopende boekjaar. Het voorgefinancierde onderhanden werk door zorgverzekeraars is in mindering gebracht op het onderhanden werk. De afgesloten DBC's zijn opgenomen in de post nog te factureren omzet DBC's onder de overige vorderingen. Het deel van de post schulden aan zorgverzekeraars dat betrekking heeft op schadejaar 2017 is in mindering gebracht op het onderhanden werk.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	2016	2017	totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	5.430	-	5.430
Financieringsverschil boekjaar	-	-31.074	-31.074
Correcties voorgaande jaren	171.679	-	171.679
Mutatie voorziening	-	-	-
Betalingen/ontvangsten	-215.683	-	-215.683
Subtotaal mutatie boekjaar	-44.004	-31.074	-75.078
Saldo per 31 december	-38.574	-31.074	-69.648
Voorziening nog in tarieven te verrekenen		-15.005	-15.005
Stand per 31 december		-46.079	-84.653
Stadium van vaststelling	c	a	

a = interne berekening

b = overeenstemming met zorgverzekeraar

c = definitieve vaststelling NZa

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Gepresenteerd als		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	-	114.231
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	84.653	108.801
	<u>-84.653</u>	<u>5.430</u>

Vorderingen uit hoofde van kapitaallastenregeling

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vordering uit hoofde van kapitaallastenregeling 2016	-	2.072.718
Totaal vorderingen uit hoofde van kapitaallastenregeling	-	2.072.718

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	21.775.122	13.028.150
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	291.844	5.477.123
Kortlopend deel financiële vaste activa	-	36.854
Overige vorderingen:		
Vorderingen uit hoofde van subsidies	-	-
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	-	-
Vooruitbetaalde bedragen:		
Vooruitbetaalde bedragen	1.746.422	2.376.508
Nog te ontvangen bedragen:		
Belastingen en sociale premies	101.198	304.978
Vorderingen ter zake van pensioenen	3.982	-
Overige overlopende activa:		
Overige overlopende activa	1.984.414	2.314.553
Totaal vorderingen en overlopende activa	25.902.983	23.538.166

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

Toelichting:

Op de vordering uit hoofde van debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid van € 235.923 (2016 € 396.997) in mindering gebracht.

Op de post nog te factureren omzet DBC's / DBC zorgproducten is een ontvangen voorschot van de zorgverzekeraar

ad € 3.060.000 in mindering gebracht (2016: € 4.590.000).

Onder overige overlopende activa is in 2016 opgenomen een voorlopige afrekening SMK. Deze is in 2017 afgewikkeld.

Over rekening-courant transacties is binnen de groep geen rente berekend en zijn geen zekerheden gesteld.

Over rekening courant transacties met niet geconsolideerde entiteiten is geen rente berekend en zijn geen zekerheden gesteld.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Banken	19.240.970	20.188.813
Kassen	8.527	10.626
Kruisposten	<u>50.812</u>	<u>-</u>
Totaal liquide middelen	<u>19.300.308</u>	<u>20.199.439</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Stichting Pantein

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	3.400	3.400
Bestemmingsfondsen	17.597.222	11.987.153
Algemene en overige reserves	<u>4.812.836</u>	<u>5.597.401</u>
Totaal eigen vermogen	<u>22.413.458</u>	<u>17.587.954</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan 2017</u>	<u>Resultaat</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-17</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.400	-	-	<u>3.400</u>
Totaal kapitaal	<u>3.400</u>	-	-	<u>3.400</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo</u> <u>1-jan 2017</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Resultaat</u> <u>bestemming</u>	<u>Saldo</u> <u>31-dec-17</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten Zorgcentra Pantein B.V.	13.690.246	-	2.773.481	16.463.727
Reserve aanvaardbare kosten Thuiszorg Pantein B.V.	-754.496	-	1.887.991	1.133.495
Totaal bestemmingsfondsen	<u>12.935.750</u>	-	<u>4.661.472</u>	<u>17.597.222</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo</u> <u>1-jan 2017</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Resultaat</u> <u>bestemming</u>	<u>Saldo</u> <u>31-dec-17</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve Maasziekenhuis Pantein B.V.	109.274	-	81.051	190.325
Algemene reserve Zorgcentra Pantein B.V.	979.960	-	12.941	992.901
Algemene reserve Thuiszorg Pantein B.V.	2.430.354	-	-	2.430.354
Algemene reserve Stichting Thuiszorgwinkel	57.051	-	-57.050	1
Algemene reserve Stichting GSBNO	1.141.337	-	90.958	1.232.295
Algemene reserve Welkom Kraamzorg B.V.	828.276	-	-	828.276
Algemene reserve Servicebedrijf Pantein	51.149	-	-	51.149
Algemene reserve Stichting Pantein	-948.597	-	36.132	-912.465
Totaal algemene en overige reserves	<u>4.648.804</u>	-	<u>164.032</u>	<u>4.812.836</u>

Toelichting:

De algemene reserve Stichting Pantein in geherrubriceerd van Bestemmingsfondsen naar Algemene en overige reserves. Om die reden wijkt het saldo op de balans per 31 december 2016 af van de hierboven vermelde saldi per 1 januari 2017.

De reserve aanvaardbare kosten wordt opgebouwd door toevoeging/onttrekking van (een deel van) het resultaat over het boekjaar.

Bij de omzetting van de stichtingen naar een B.V.-vorm zijn onderstaande vermogensklemmen vastgesteld:

De waarde van de vermogensklem bedraagt voor Zorgcentra Pantein B.V.: € 10.000.087.

De waarde van de vermogensklem bedraagt voor Thuiszorg Pantein B.V.: € 10.179.777.

De waarde van de vermogensklem bedraagt voor Maasziekenhuis Pantein B.V.: € 8.460.547.

De algemene reserves betreffen vrij besteedbaar vermogen en komt voort uit niet-WLZ gefinancierde activiteiten.

Het vermogen van Stichting Pantein sluit enkelvoudig niet aan op het geconsolideerde eigen vermogen.

Dit verschil bestaat uit het eigen vermogen van Stichting Thuiszorgwinkel en van de Stichting Gezondheidservice Brabant Noord-Oost.

Zie voor een specificatie 5.2.5 paragraaf 4

Stichting Pantein

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

10. Aandeel derden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Welkom Kraamzorg B.V.	315.604	274.236
Stand per 31 december	<u>315.604</u>	<u>274.236</u>

Toelichting:

De deelneming Welkom Kraamzorg B.V. is integraal opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Stichting Pantein heeft een 65% belang in Welkom Kraamzorg B.V. het overige belang van 35% is van Stichting Vivent te 's-Hertogenbosch. Het aandeel derden betreft derhalve 35% van de netto vermogenswaarde van Welkom kraamzorg B.V.

11. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo		Ont-		Saldo
	1-jan 2017	Dotaties	trekkingen	vrijval	31-dec-17
	€	€	€	€	€
Voorziening claims	114.799	54.045	-	83.086	85.758
Voorziening claims aansprakelijkheid	116.370	223.225	76.061	29.736	233.798
Voorziening langdurig zieken	1.650.939	1.868.662	607.384	344.106	2.568.111
Voorziening op zorgverlening	365.000	218.995	117.180	80.000	386.815
Voorziening PLB	3.102.615	1.217.635	70.085	522.949	3.727.216
Voorziening reorganisatie	2.697.626	431.389	1.288.059	506.647	1.334.309
Voorziening uitgestelde beloningen	1.486.187	231.442	72.889	118.599	1.526.142
Voorziening wachtgeld	40.021	19.494	22.515	-	37.000
Voorziening WGA "missing cases"	241.742	1.044	49.188	53.979	139.619
Voorziening Zorghotel	25.000	1.902	2.909	23.993	-
Voorziening nabetaling ORT	223.000	53.073	121.982	-	153.791
Herrubricering voorziening nabetaling ORT	117.000	70.034	6.532	-	180.802
Totaal voorzieningen	<u>10.180.300</u>	<u>4.390.940</u>	<u>2.434.784</u>	<u>1.763.095</u>	<u>10.373.361</u>

Onder de post herrubricering voorziening nabetaling ORT is een bedrag van € 117.000 opgenomen welke in de jaarrekening 2016 was opgenomen onder langlopende schulden.

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	4.183.382	4.196.535
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	6.189.979	5.983.765
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.219.908	1.050.670

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening claims

De voorziening claims is gevormd i.v.m. een landelijke discussie inzake de vergoeding voor partus-assistenties bij verplaatste thuisbevallingen. De voorziening had in beginsel betrekking op 2011 en 2012.

Ultimo 2016 is 2011 vrijgevallen en heeft er een dotatie plaats gevonden voor de uren en partusassistenties die in 2016 zijn gedeclareerd bij CZ. In verband met uitblijven definitieve uitspraak, blijft de voorziening gehandhaafd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening claims aansprakelijkheid

De voorziening heeft betrekking op kosten van claims die niet gedekt worden door de verzekeringsmaatschappij voor medische risico's. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van de op de balansdatum bestaande verplichting inzake de loondoorbetaling van personeelsleden die per deze datum arbeidsongeschikt zijn.

Door invoering van de WWZ (Wet Werk en Zekerheid) is bij ontslag een financiële vergoeding verschuldigd.

De hieruit voortvloeiende verplichting maakt deel uit van de voorziening langdurig zieken en is derhalve onder deze post opgenomen.

Voorziening op zorgverlening

De voorziening geleverde zorg is gevormd voor verwachte afwijking die voortvloeit uit de controle op de juistheid van de ingediende declaraties op deze zorgverlening.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

Voorziening PLB

De voorziening voor PLB wordt gevormd ter hoogte van de opgebouwde rechten voor de niet in tijd, dan wel geld opgenomen uren. De omvang van de rechten die een personeelslid heeft is geregeld in de CAO. Medewerkers mogen zelf invulling geven aan de wijze waarop en de periode waarin de uren worden ingezet. Voor alle uren die per einde balansdatum nog niet zijn opgenomen, is een voorziening gevormd ter hoogte van het aantal uren maal het uurtarief inclusief werkgeverslasten. In de dotatie is een bedrag van € 368.000 opgenomen in verband met verhoging van de opslag werkgeverslasten van 25% naar 39%. Tevens is in deze voorziening de overgangsregeling opgenomen van medewerkers die per 31 december 2009 in dienst waren van een werkgever die de CAO Ziekenhuizen toepaste en 10 jaar in dienst zijn binnen de zorgsector. Deze medewerkers krijgen, als ze 55 jaar worden eenmalig een storting van 200 uur naar rato van hun dienstverband. Voor de berekening van de eenmalige storting is rekening gehouden met de blijfkans en met een contante waarde percentage van 0,8%. De kosten van deze overgangsregeling bedragen € 94.000 waarvoor een voorziening is getroffen

Vervolg toelichting per categorie voorziening:

Voorziening reorganisatie

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en is gevormd voor die groep medewerkers waarvoor en feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De omvang van de voorziening en de hoogte van dotatie wordt berekend op basis van gemaakte individuele afspraken op grond van het sociaal plan en een inschatting van de overige kosten. De reorganisatievoorziening wordt tegen contante waarde gewaardeerd.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde personeelsbeloningen betreft de verplichtingen die voortvloeien uit de aanwezigheid van een langdurig dienstverband. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, cao-bepalingen, blijfkans en leeftijd. De voorziening wordt tegen contante waarde berekend met een disconteringsvoet van 1,5%.

Voorziening wachtgeld

Deze voorziening betreft een verplichting uit te verwachten personele kosten ten gevolge van herstructurering 2005. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde met een disconteringsvoet van 4%.

Voorziening WGA "missing cases"

Tot en met 31 december 2013 is Pantein eigenrisicodragers geweest voor de WIA/WGA. De risico's verbonden aan WGA waren verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. In de periode van eigenrisicodragerschap waren een aantal medewerkers onverzekerd. Pantein draagt voor deze medewerkers zelf alle risico's als gevolg van eventuele arbeidsongeschiktheid en heeft hiervoor een voorziening gevormd. De voorziening wordt tegen nominale waarde gewaardeerd.

Voorziening Zorghotel

Deze voorziening is noodzakelijk voor de afwikkeling van de resterende financiële verplichtingen van Zorghotels Beheer B.V. Zorghotel Veghel B.V. is ontbonden en beëindigd met ingang van 20-09-2017.

Voorziening nabetaling ORT

De ontwikkelingen in het boekjaar hebben helder gemaakt dat voor werknemers die structureel onregelmatig werken een verplichting tot nabetaling van de ORT bestaat. Vanaf 2015 vindt de nabetaling ORT reeds jaarlijks plaats. In de jaarrekening is een bedrag opgenomen als voorziening voor de nabetaling over de periode 2012 tot en met 2014.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	70.282.081	74.845.928
Overige langlopende schulden (ORT)	473.803	1.424.881
Totaal langlopende schulden(voor nog meer dan een jaar)	<u>70.755.884</u>	<u>76.270.809</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Stand per 1 januari	81.278.659	83.738.719
Bij: nieuwe leningen	-	2.935.663
Bij: nieuwe lease	-	-
Af: aflossingen	6.324.368	5.395.723
Stand per 31 december	<u>74.954.291</u>	<u>81.278.659</u>
Af: Aflossingsverplichting komend boekjaar	4.198.407	5.007.850
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>70.755.884</u>	<u>76.270.809</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden moet worden beschouwd:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.)	4.198.407	5.007.850
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	70.755.884	76.270.809
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	55.680.321	8.300.978

Toelichting:

Maasziekenhuis Pantein B.V. heeft op 1 juli 2012 de investeringsfaciliteit van € 66 miljoen geconsolideerd in een nieuwe langlopende lening van € 66 miljoen. Hieraan zijn een aantal financiële ratio's verbonden. De norm voor 2017 was een Debt Service Coverage Ratio (DSCR) van minimaal 1. Er was geen norm voor de s-ratio. Deze ratio is gehaald in 2017. De leningen zijn hierdoor niet opeisbaar en als langlopend geclassificeerd. Pantein heeft met de Rabobank afspraken gemaakt over nieuwe financiële convenanten voor 2018 tot en met 2020. Voor een verdere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. Voor de verstrekte zekerheden wordt verwezen naar onderdeel 15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	1.865.757	16.309
Crediteuren	4.338.777	5.240.637
Schulden aan verbonden partijen	1.598	11.328
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.068.447	4.256.732
Schulden ter zake van pensioenen	594.664	3.348.636
Aflossingsverplichtingen leningen	4.173.364	5.007.850
Nog te betalen kosten:		
- Salarissen en toeslagen	1.175.597	1.276.405
- Vakantiegeld	4.340.200	3.928.513
- Vakantiedagenverplichting	4.898.443	4.742.207
- Schulden aan zorgverzekeraars	3.636.208	4.931.941
- Nog te betalen kosten	5.598.945	5.786.996
Vooruit ontvangen opbrengsten:		
- Vooruit ontvangen opbrengsten	222.087	21.289
Totaal overige kortlopende schulden	<u>33.914.086</u>	<u>38.568.843</u>

Toelichting:

Voor de aflossingsverplichtingen langlopende schulden verwijzen we naar de toelichting op de langlopende schulden. Voor de verstrekte zekerheden wordt verwezen naar onderdeel 15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa. De toename vakantiedagenverplichting is mede het gevolg van een wijziging van het opslagpercentage werkgeverslasten van 25% naar 36%.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De Pantein Groep maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De Pantein Groep handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

Maasziekenhuis Pantein B.V.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij zorgverzekeraars.

Zorgcentra Pantein B.V.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 80% geconcentreerd bij zorgverzekeraars.

Thuiszorg Pantein B.V.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 85% geconcentreerd bij zorgverzekeraars.

Renterisico en kasstroomrisico

Maasziekenhuis Pantein B.V.

Het renterisico is beperkt tot de liquiditeits- en debiteurenopslag op de (langlopende) roll-over leningen.

Zorgcentra Pantein B.V.

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.

Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over een vooraf vastgestelde periode. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Thuiszorg Pantein B.V.

Thuiszorg Pantein B.V. heeft geen opgenomen of uitgegeven leningen waardoor er geen sprake is van een rente- of kasstroom risico.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Verstrekte zekerheden

Stichting Pantein

- Stichting Pantein heeft zich hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de schulden die voortvloeien uit aangegane rechtshandelingen zoals bedoeld in artikel 2:403 BW van Servicebedrijf Pantein B.V.
- Stichting Pantein heeft, door ondertekening van een garantieverklaring met Rabobank (hierna: bank) d.d. 19 juli 2016, zich verbonden, wanneer de bank dit verzoekt, het bedrag te betalen, waarvan de bank stelt dat zij dit te vorderen heeft op grond van de overeenkomst financiële derivaten die door de bank zijn overeengekomen met Maasziekenhuis Pantein B.V.
- Stichting Pantein heeft, door ondertekening van een akte van hoodelijke verbondenheid met Rabobank (hierna: bank) d.d. 11 april 2018, zich verbonden, wanneer de bank dit verzoekt, het bedrag te betalen, waarvan de bank stelt dat zij dit te vorderen heeft op grond van de kredietovereenkomst van 27 december 2007, welke overeenkomst op 28 februari 2014 is omgezet in een lening, die door de bank zijn overeengekomen met Zorgcentra Pantein B.V.

Maasziekenhuis Pantein B.V.

- Bestaande 1e hypothecaire inschrijving ad € 71 miljoen d.d. 5 december 2008 op de percelen gelegen Bosmeersbroek, Beugenseweg, Lage Startwijk te Beugen, kadastraal bekend gemeente Boxmeer, sectie S. nummers 628, 632 en 633.
- 1e hypothecaire inschrijving ad € 7 miljoen d.d. 29 april 2010 op een perceel grond gelegen in de Zuidoosthoek van het bedrijventerrein Beugen-Zuid gesteld door Maasziekenhuis Vastgoed B.V. Maasziekenhuis Pantein B.V., kadastraal bekend gemeente Boxmeer, sectie S. nummer 629.
- Verpanding van inventaris, debiteurenvorderingen en voorraden.

Zorgcentra Pantein B.V.

- Hypothecaire inschrijving ad € 11 miljoen
- Een positieve/negatieve hypotheekverklaring op al het onroerend goed.
- Verpanding van inventaris, debiteurenvorderingen en vorderingen op bevoorschotting door CAK;

Thuiszorg Pantein B.V.

- Bestaande hypothecaire inschrijving ad € 1.905.877 op het pand Bilderbeekstraat 44 te Boxmeer
- Verpanding van inventaris, debiteurenvorderingen en voorraden.

Kredietfaciliteiten

De hierboven verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Rabobank.

Maasziekenhuis Pantein B.V. heeft een rekening-courant faciliteit bij de Rabobank van € 6.5 miljoen.

Financiële instrumenten (Derivaat)

Beleid

In het treasurystatuut van Stichting Pantein staan de kaders benoemd omtrent het gebruik van financiële instrumenten. De gebruikte instrumenten voldoen aan deze kaders. In het statuut is ter beheersing van het renterisico op zekere kasstromen het gebruik van afschermdende instrumenten toegestaan; de instrumenten zijn defensief van aard. Rente-instrumenten zullen alleen ingezet worden om toekomstige risico's te veranderen, verminderen of weg te nemen.

Maasziekenhuis Pantein B.V.

Maasziekenhuis Pantein B.V. maakt gebruik van een derivaat om het rente- en kasstroomrisico van een deel van de langlopende leningen af te dekken. Onder dit derivaat zijn ook de langlopende leningen van Maasziekenhuis Vastgoed B.V. ondergebracht. Voor de verwerking, waardering en resultaatbepaling, past Maasziekenhuis Pantein B.V. met betrekking tot dit derivaat kostprijs-hedge-accounting toe. De marktwaarde van het derivaat per 31 december 2017 is € 21.852.611 negatief. Pantein heeft een bijstortverplichting voor de negatieve waarde van het derivaat. Met Rabobank is echter afgesproken dat er geen bijstortverplichting is voor Pantein, mits de negatieve waarde van het derivaat niet meer dan € 35 miljoen bedraagt.

In het treasurystatuut van Maasziekenhuis Pantein B.V. staan de kaders benoemd omtrent het gebruik van financiële instrumenten. De gebruikte instrumenten voldoen aan deze kaders. In het statuut is ter beheersing van het renterisico op zekere kasstromen het gebruik van afschermdende instrumenten toegestaan; de instrumenten zijn defensief van aard. Rente-instrumenten zullen alleen ingezet worden om toekomstige risico's te veranderen, verminderen of weg te nemen.

De hedge-strategie is het risico van (toekomstige) stijging van de rentevoet af te dekken door middel van een derivaat.

Kostprijs-hedge-accounting wordt toegepast op basis van de aansluiting van de kritische kenmerken van de instrumenten met de financieringen. Deze kenmerken zijn terug te vinden in de originele contracten. Maasziekenhuis Pantein B.V. dekt de variabiliteit in kasstromen voortvloeiend uit toekomstige rentebetalingen gerelateerd aan huidige leningen af.

De bestaande leningen worden met ingang van 2014 lineair afgelost.

Het hedge-instrument is een payer Interest Rate Swap (IRS), waarbij Maasziekenhuis Pantein B.V. een vaste rente van 4,715% betaalt en 3-maands euribor ontvangt van de tegenpartij. De overeenkomst eindigt op 2 januari 2031. De 3-maands euribor is vanaf april 2015 negatief. Doordat in de overeenkomst geen zogenaamde "floor" is opgenomen levert dit geen risico, d.w.z. geen extra rentekosten op.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

PLB Verplichtingen

In de CAO Ziekenhuis 2009-2011 zijn partijen overeengekomen om een persoonlijk levensfase-budget (PLB) in de tijd te realiseren voor alle werknemers vallend onder deze CAO.

De ingangsdatum voor CAO ziekenhuis 2009-2011 is 1 januari 2010. De PLB kan aangewend worden voor bestedingsdoelen in tijd.

Voor de categorie werknemers in de leeftijd vanaf 50 jaar geldt dat deze uitsluitend in de toekomst aanspraak maken op de extra uren. De aanspraak is geheel onafhankelijk van de duur van het dienstverband in het verleden.

De leeftijd op een zeker moment in de toekomst en het feit dat een werknemer op een bepaald moment in dienst was bij de instelling is bepalend voor de aanspraak. Wanneer de werknemer voortijdig vertrekt, vervallen de potentiële rechten op toekomstige extra PLB-uren op grond van leeftijd.

Op grond van bovenstaande feiten is ervoor gekozen om geen voorziening te vormen, maar kosten te verwerken in het jaar dat de werknemer in het betreffende jaar aanspraak maakt op de extra rechten.

De verplichting bedraagt op basis van het aantal extra uren maal het uurtarief inclusief werkgeverslasten: € 910.450

Toekomstige huuropbrengsten

De toekomstige opbrengsten uit huurcontracten met derden bedragen in totaal € 625.134. Hiervan vervalt na één jaar € 62.391 en voor de volgende 4 jaar € 198.201 en daarna € 364.542.

De jaarlijkse verplichtingen uit huurcontracten:

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 3.665.850 voor de volgende 4 jaar € 14.975.065 en daarna € 97.034.949.

De lopende huurcontracten hebben verschillende aflooptdata.

De jaarlijkse verplichtingen uit leasecontracten:

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane leaseverplichtingen van roerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 116.146 voor de volgende 4 jaar € 207.375.

De lopende leasecontracten hebben verschillende aflooptdata.

Toekomstige verplichtingen overige bedrijfskosten

Per 31 december 2017 zijn er verplichtingen aangegaan inzake overige bedrijfskosten in de vorm van aangegane orders ter grootte van € 1.179.513.

Erfpachtovereenkomst

Maasziekenhuis Pantein B.V. heeft per 1 januari 2012 een erfpachtovereenkomst afgesloten met de Stichting Katholieke Universiteit. Het recht van erfpacht is gevestigd op een perceel grond gelegen Dokter Kopstraat 1 te Beugen met daarop het radiotherapeutisch centrum. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 40 jaar met een jaarlijkse canon van € 20.753. De verplichting ultimo 2017 bedraagt in totaal € 705.602. Hiervan vervalt na 1 jaar € 20.753 en resteert na 5 jaar een verplichting van € 601.837.

Garantstellingen

Het Maasziekenhuis Pantein B.V. heeft zich garant gesteld tot een bedrag van € 300.000,- voor de verplichtingen voortvloeiende uit de huurovereenkomst die Stichting Pantein gesloten heeft met Stichting Achmea.

Servicebedrijf Pantein B.V. heeft zich met een geblokkeerde spaarrekening met een gestort bedrag ad € 25.000,- garant gesteld voor de verplichtingen die Stichting Pantein is aangegaan met L.M. Weerepas.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Maasziekenhuis Pantein B.V.

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Voor de jaren 2016 en 2017 is op basis van huidige inzichten in de medisch-specialistische zorg een overschrijding zichtbaar ten opzichte van de afgesproken kaders voor het macrobeheersinstrument (MBI) voor de betreffende jaren. Ten aanzien van deze overschrijdingen zal het MBI niet worden ingezet.

Indien onverhoopt het afgesproken macrokader wordt overschreden, treden partijen hierover in overleg, waarbij gekeken zal worden naar de aard en oorzaak van de overschrijding. Partijen kunnen dan in overleg treden over kader- of tariefkortingen. VWS kan maatregelen nemen om de overschrijding te redresseren via het MBI.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Maasziekenhuis Pantein B.V. is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de vennootschap per 31 december 2017.

Zorgcentra Pantein B.V. en Thuiszorg Pantein B.V.

De extramurale (wijkverpleging) producten PV (Persoonlijke verzorging) en VP (verpleging) worden met ingang van boekjaar 2015 gefinancierd vanuit de Zvw. Onderdeel van de regeling is dat een overschrijding van het landelijke budgetplafond voor GRZ (Geriatrische RevalidatieZorg) zal worden terugggevorderd van de zorginstellingen naar ieders aandeel in de overschrijding (macrobeheersinstrument). Zorgaanbieders kunnen op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen in latere jaren.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting.

Zorgcentra Pantein B.V. is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

Bovenstaande is in overeenstemming met de betreffende beleidsregel van de NZa met betrekking tot het Macrobeheersmodel geriatrische revalidatiezorg.

Materiële nacontroles

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Fiscale eenheid

Stichting Pantein vormt een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met de volgende rechtspersonen:

Maasziekenhuis Pantein B.V., Zorgcentra Pantein B.V., Thuiszorg Pantein B.V., Servicebedrijf Pantein B.V., Stichting Gezondheid Service Brabant Noord-Oost, Stichting Pantein en Welkom Kraamzorg B.V. en is uit dien hoofde aansprakelijk voor de omzetbelastingsschuld van de fiscale eenheid. Ultimo 2017 bedraagt deze schuld € 83.873.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen €	Kosten van ontwikkeling €	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom €	Kosten van goodwill die van derden is verkregen €	Vooruitbe- talingen op immateriële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	-	-	-	1.357.385	-	1.357.385
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	881.455	-	881.455
Boekwaarde per 1 januari 2017	-	-	-	475.930	-	475.930
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	-	-	-	-	-	-
- herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
- afschrijvingen	-	-	-	230.643	-	230.643
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
.cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
per saldo	-	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-	-	-	-230.643	-	-230.643
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	-	-	-	1.357.385	-	1.357.385
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	1.112.098	-	1.112.098
Boekwaarde per 31 december 2017	-	-	-	245.287	-	245.287
<i>Afschrijvingspercentage</i>				20,0%		

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa €	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	89.668.278	31.926.131	32.196.145	192.364	3.669.682	157.652.600
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	0
- cumulatieve afschrijvingen	28.614.132	12.237.651	19.720.877	-	1.987.172	62.559.832
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>64.447.325</u>	<u>64.447.325</u>	<u>64.447.325</u>	<u>64.447.325</u>	<u>64.447.325</u>	<u>95.092.768</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	2.674.764	102.515	1.730.208	-17.530	-	4.489.957
- herwaarderingen	-	-	-	-	-	0
- afschrijvingen	3.094.567	1.594.331	3.264.258	-	126.996	8.080.151
- bijzondere waardeverminderingen	1.765.087	-	-	-	-	1.765.087
-	-	-	-	-	-	-
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>	-	-	-	-	-	-
.aanschafwaarde	1.207.190	1.322.270	3.072.421	-	-	5.601.881
.cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	1.207.190	1.322.270	3.072.421	-	-	5.601.881
-	-	-	-	-	-	-
- <i>desinvesteringen</i>	-	-	-	-	-	-
aanschafwaarde	-	-	234.895	44.390	-	279.285
cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	203.115	-	-	203.115
per saldo	-	-	31.779	44.390	-	76.169
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.184.890</u>	<u>-1.491.816</u>	<u>-1.565.829</u>	<u>-61.920</u>	<u>-126.996</u>	<u>-5.431.450</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	91.135.852	30.706.376	30.619.037	130.444	3.669.682	156.261.391
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	32.266.595	12.509.712	19.709.598	-	2.114.168	66.600.073
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>58.869.257</u>	<u>18.196.664</u>	<u>10.909.439</u>	<u>130.444</u>	<u>1.555.514</u>	<u>89.661.318</u>
Afschrijvingspercentage	2,5%-5%	5,0%	10%-20%	0,0%	0,0%	

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	18.000	139.072	-	-	-	-	202.000	359.072
Kapitaalstortingen	-	75.500	-	-	-	-	-	75.500
Resultaat deelnemingen	-	11.787	-	-	-	-	-	11.787
Ontvangen dividend	-	-14.073	-	-	-	-	-	-14.073
Acquisities van deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Nieuwe/vervallen consolidaties	-	-	-	-	-	-	-	-
Verstrekte leningen / verkregen effecten	-	-	-	-	-	-	-	-
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-	-	-	-	-	-	-	-
(Terugname) waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortisatie (dis)agio	-	-	-	-	-	-	-	-
Verrekenende afschrijvingen inzake buitengebruik gestelde activa	-	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2017	18.000	212.286	-	-	-	-	202.000	432.286

Stichting Pantein

5.1.9 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	lijke rente	Restschuld 31 dec 2016	leningen in 2017	Aflossingen in 2017	Restschuld 31 dec 2017	Restschuld over 5 jaar	looptijd in jaren eind	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€		€	€	€			€	
Maasziekenhuis Pantein B.V.														
Rabobank	19-dec-07	8.000.000	24 jaar	onderhands	2,90%	4.400.000	-	200.000	4.200.000	3.200.000		13 bullit	200.000	neg. hyp. clause/pari passu verkl.
Rabobank	1-jul-12	66.000.000	20 jaar	onderhands	var **	55.159.000	-	2.560.000	52.599.000	39.799.000		13 lineair	2.560.000	neg. hyp. clause/pari passu verkl.
Specialisten	1-jan-15	142.053	2 jaar	onderhands	geen	102.646	-	102.646	-	-		0 eenmaal	-	geen
Totaal Maasziekenhuis B.V.		74.142.053				59.661.646	-	2.862.646	56.799.000	42.999.000			2.760.000	
**3 maands euribor + 1,5%														
Maasziekenhuis Vastgoed B.V.														
Rabobank	1-7-2012	2.000.000	30 jaar	onderhands	1,79%	2.000.000	-	0	2.000.000	2.000.000		24 afl. vrij	0	neg. hyp. clause
Rabobank	1-7-2012	5.000.000	30 jaar	onderhands	*	4.166.662	-	166.668	3.999.994	3.166.654		24 lineair	166.667	neg. hyp. clause
Totaal Maasziekenhuis Vastgoed B.V.		7.000.000				6.166.662	-	166.668	5.999.994	5.166.654			166.667	
*3 maands euribor + 1,5%														
Zorgcentra Pantein B.V.														
Cuijk														
BNG	29-12-1987	2.527.556	40	Ann.	4,875%	1.294.251	-	91.697	1.202.554	697.131		10 annuïteit	96.168	borg gem. Cuijk
Mill														
Rabobank	15-8-1989	1.815.121	40	Lin.	4,75%	589.914	-	45.378	544.536	317.536		12 lineair	45.378	hypotheek
Rabobank	15-8-1989	1.045.056	30	Lin.	4,45%	104.525	-	34.841	69.684	-		2 lineair	34.841	hypotheek
Boxmeer														
ABN	1-10-1994	2.631.925	30	Lin.	3,25%	871.938	-	871.938	-	-		- lineair	-	hypotheek
Pantein Zorgcentra														
ABN	8-1-2008	4.000.000	10	Lin.	4,80%	400.000	-	400.000	-	-		- lineair	-	hypotheek
ABN	8-1-2008	4.000.000	10	Lin.	2,75%	400.000	-	400.000	-	-		- lineair	-	hypotheek
Rabobank	1-7-2014	10.000.000	10	Lin.	4,00%	8.900.000	-	400.000	8.500.000	6.500.000		22 lineair	400.000	hypotheek
Totaal Zorgcentra Pantein B.V.		26.019.658				12.560.628	-	2.243.854	10.316.774	7.514.667			576.387	
Leaseverplichtingen														
Zorgcentra Pantein B.V.														
Lage Landen	8-7-2015	172.148	3	Lin.	-	86.074	-	57.383	28.691	-		- lineair	28.691	geen
Lage Landen	4-11-2015	57.152	3	Lin.	-	34.925	-	19.049	15.876	-		- lineair	15.876	geen
Totaal Zorgcentra Pantein B.V.		229.300				120.999	-	76.432	44.567	-			44.567	
Servicebedrijf Pantein B.V.														
EMC Computer Systems (HL1193-1)	1-5-2016	1.363.791	5	Financial Lease	3,88%	1.196.854	-	258.634	938.220	-			268.853	b
Totaal Servicebedrijf Pantein B.V.		1.363.791				1.196.854	-	258.634	938.220	-			268.853	
Totaal leaseverplichtingen		1.593.091				1.317.853	-	335.066	982.787	-			313.420	
Schulden aan banken		108.754.802				79.706.789	-	5.608.234	74.098.555	55.680.321			3.816.474	

Stichting Pantein

5.1.9 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	lijke rente	Restschuld 31 dec 2016	leningen in 2017	Aflossingen in 2017	Restschuld 31 dec 2017	Restschuld over 5 jaar	looptijd in jaren eind	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€		€	€	€			€	
Overige langlopende schulden														
Zorgcentra Pantein B.V.														
Schulden uit ORT nabetaling	31-12-2016	983.062	3	Lin.	-	983.062	-	404.838	578.224	-	1	lineair	252.556	
Totaal Zorgcentra Pantein B.V.		983.062				983.062	-	404.838	578.224	-			252.556	
Thuiszorg Pantein B.V.														
Schulden uit ORT nabetaling	31-12-2016	462.136	3	ORT	-	462.136	-	190.314	271.822	-	2	lineair	127.194	
Totaal Thuiszorg Pantein B.V.		462.136				462.136	-	190.314	271.822	-			127.194	
Servicebedrijf Pantein B.V.														
Schulden uit ORT nabetaling	31-12-2016	9.674	3	ORT	-	9.674	-	3.984	5.690	-	1	lineair	2.183	
Totaal Servicebedrijf Pantein B.V.		9.674				9.674	-	3.984	5.690	-			2.183	
Welkom Kraamzorg B.V.														
Schulden uit ORT nabetaling*	31-12-2016	117.000	3	ORT	-	117.000	-	117.000	-	-	2	lineair	-	
Totaal Welkom Kraamzorg B.V.		117.000				117.000	-	117.000	-	-			-	
Totaal overige langlopende schulden		1.571.872				1.571.872	-	716.136	855.736	-			381.933	
Totaal leningen		110.326.674				81.278.661	-	6.324.370	74.954.291	55.680.321			4.198.407	

* De schulden uit ORT nabetaling van Welkom Kraamzorg B.V. zijn afgelost in verband met herrubricering van deze post onder 11. Voorzieningen.

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 1 Maasziekenhuis Pantein B.V. (incl. Maasziekenhuis Vastgoed B.V.)

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	68.562.545	65.545.614
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	952.029	666.156
Overige bedrijfsopbrengsten	18	6.211.000	10.142.004
		<u>75.725.574</u>	<u>76.353.774</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	37.107.654	36.429.825
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	3.840.264	4.280.580
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	3.943.129	4.526.684
Overige bedrijfskosten	23	27.099.020	29.986.142
		<u>71.990.067</u>	<u>75.223.231</u>
BEDRIJFSRESULTAAT			
		3.735.507	1.130.543
Financiële baten en lasten	24	-3.654.456	-4.093.073
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>81.051</u>	<u>-2.962.530</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Algemene en overige reserves		81.051	-2.962.530
		<u>81.051</u>	<u>-2.962.530</u>

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 2 Zorgcentra Pantein B.V.

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	67.872.640	68.377.072
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	2.024.480	2.928.581
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.383.534	1.489.141
		<hr/>	<hr/>
Som der bedrijfsopbrengsten		71.280.654	72.794.794
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	45.008.340	48.347.341
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	3.293.904	3.811.075
Bijzondere waardevermindering van vaste	21	1.765.087	
Overige bedrijfskosten	23	17.900.486	19.465.225
		<hr/>	<hr/>
Som der bedrijfslasten		67.967.817	71.623.641
BEDRIJFSRESULTAAT		3.312.837	1.171.153
Financiële baten en lasten	24	-526.415	-577.009
		<hr/>	<hr/>
RESULTAAT BOEKJAAR		2.786.422	594.144

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2017</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen aanvaardbare kosten	2.773.481	582.669
Algemene en overige reserves	12.941	11.475
	<hr/>	<hr/>
	2.786.422	594.144

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 3 Thuiszorg Pantein B.V. (incl. Thuiszorgwinkel, GSBNO)

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	27.266.743	30.205.117
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	924.174	780.797
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.045.920	1.236.199
		<hr/>	<hr/>
Som der bedrijfsopbrengsten		29.236.837	32.222.113
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	22.257.103	25.796.686
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	177.642	202.914
Overige bedrijfskosten	23	4.885.630	5.923.811
		<hr/>	<hr/>
Som der bedrijfslasten		27.320.374	31.923.411
BEDRIJFSRESULTAAT			
		1.916.463	298.702
Financiële baten en lasten	24	24.707	-68.763
		<hr/>	<hr/>
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		1.941.170	229.939
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	25	-19.274	-20.397
		<hr/>	<hr/>
RESULTAAT BOEKJAAR NA BELASTINGEN		<u>1.921.896</u>	<u>209.542</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<hr/>	<hr/>
		2017	2016
		€	€
Bestemmingsfondsen aanvaardbare kosten		1.887.991	61.676
Algemene en overige reserves		33.905	147.866
		<hr/>	<hr/>
		<u>1.921.896</u>	<u>209.542</u>

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT 4 Stichting Pantein (Servicebedrijf Pantein B.V., Stichting Pantein en Welkom Kraamzorg B.V.)

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	17	6.346.250	5.647.432
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	18	15.988	7.275
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.535.079	2.049.837
		<hr/>	<hr/>
Som der bedrijfsopbrengsten		7.897.316	7.704.544
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	16.958.757	21.124.420
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	1.056.768	1.171.396
Overige bedrijfskosten	23	-10.451.172	-14.557.313
		<hr/>	<hr/>
Som der bedrijfslasten		7.564.353	7.738.503
BEDRIJFSRESULTAAT			
		332.963	-33.959
Financiële baten en lasten	24	-255.461	-35.565
		<hr/>	<hr/>
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		77.503	-69.524
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	25	-	-6.780
Aandeel van derden	26	-41.368	-21.961
		<hr/>	<hr/>
RESULTAAT BOEKJAAR NA BELASTINGEN		36.135	-40.783
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<hr/>	<hr/>
		2017	2017
		€	€
Algemene en overige reserves		36.135	-40.783
		<hr/>	<hr/>
		36.135	-40.783

Toelichting:

In de gesegmenteerde resultatenrekening van Stichting Pantein, Servicebedrijf Pantein B.V. en Welkom Kraamzorg B.V. zijn de intercompany opbrengsten uit de overige bedrijfsopbrengsten geëlimineerd en naar rato in mindering gebracht op de bedrijfslasten. Hierdoor wordt inzicht verkregen in de hoogte van de bedrijfslasten betrekking hebbende op de externe omzet.

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT 1 Zorgcentra Pantein B.V.	2.786.422	594.144
SEGMENT 2 Maasziekenhuis Pantein B.V.	81.051	-2.962.530
SEGMENT 3 Thuiszorg Pantein B.V.	1.921.896	209.542
SEGMENT 4 Stichting Pantein	36.135	-40.783
	<u>4.825.504</u>	<u>-2.199.627</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u><u>4.825.504</u></u>	<u><u>-2.199.627</u></u>

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	101.185.316	100.883.430
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	54.986.850	55.017.764
Opbrengsten Wmo	3.592.308	3.298.826
Overige zorgprestaties	10.283.704	10.575.216
Totaal opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties	<u>170.048.178</u>	<u>169.775.236</u>

17. Toelichting subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	841.948	2.428.820
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	3.074.723	1.695.022
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	-	157.871
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	-	101.096
Totaal subsidies	<u>3.916.671</u>	<u>4.382.809</u>

Toelichting:

De mutaties in de WLZ en Rijkssubsidies worden veroorzaakt door een overheveling van de WLZ naar de Rijkssubsidies.

18. De overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Vergoeding voor algemene administratieve diensten	16.545	-
Omzet GSBNO (abonnementen/cursussen)	383.767	387.487
Overige dienstverlening	8.715.095	12.409.819
Overige opbrengsten	1.060.126	2.119.875
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u>10.175.533</u>	<u>14.917.181</u>

Toelichting:

De garantieregeling kapitaallasten Maasziekenhuis Pantein B.V. is per 31 december 2016 beëindigd. Hierdoor zijn de overige bedrijfsopbrengsten lager dan in 2016. Daarnaast zijn ook de opbrengsten voor de dienstverlening aan de Sint Maartenskliniek lager.

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	89.683.061	96.841.904
Sociale lasten	14.014.687	14.368.717
Pensioenpremies	7.201.880	7.577.581
Andere personeelskosten	3.960.906	6.172.341
	<u>114.860.534</u>	<u>124.960.543</u>
Personeel niet in loondienst	6.471.320	6.737.729
Totaal personeelskosten	<u>121.331.854</u>	<u>131.698.272</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	fte	fte
SEGMENT 1 Zorgcentra Pantein B.V.	847	904
SEGMENT 2 Maasziekenhuis Pantein B.V.	447	450
SEGMENT 3 Thuiszorg Pantein B.V.	410	451
SEGMENT 4 Stichting Pantein	303	331
	<u>2.007</u>	<u>2.136</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden	<u>2.007</u>	<u>2.136</u>

20. Afschrijvingen vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
- immateriële vaste activa	230.643	271.477
- materiële vaste activa	8.080.152	9.155.368
- financiële vaste activa	36.854	39.120
- resultaat door buiten gebruikstelling en verkoop vaste activa	20.929	-
	<u>8.368.578</u>	<u>9.465.965</u>
Totaal afschrijvingen	<u>8.368.578</u>	<u>9.465.965</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatie-overzicht onder hoofdstuk 5.1.7. Voor de waarderingsgrondslagen verwijzen we naar hoofdstuk 5.1.4.

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

LASTEN

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Impairment/afwaardering activa	1.765.087	-
Totaal bijzondere waardevermindering	<u>1.765.087</u>	<u>-</u>

Toelichting:

Op basis van de bedrijfswaardeberekening heeft een impairment op de (materiële) vaste activa ad € 1.765.087 plaatsgevonden. Voor een nadere toelichting over de grondslagen wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.4 grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Medisch Specialistisch Bedrijf	3.963.497	4.526.685
Totaal honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	<u>3.963.497</u>	<u>4.526.685</u>

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.199.592	6.698.833
Algemene kosten	9.216.513	9.947.886
Kosten van grond- en hulpstoffen	186.185	196.836
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	15.512.359	15.224.428
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.680.876	1.550.976
- Energie gas	814.410	918.563
- Energie stroom	888.227	888.534
- Energie transport en overig	303.439	288.163
Subtotaal	<u>3.686.953</u>	<u>3.646.236</u>
Huur en leasing	4.601.044	4.907.124
Mutatie voorzieningen	10.950	196.522
Totaal overige bedrijfskosten	<u>39.413.595</u>	<u>40.817.865</u>

Stichting Pantein

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

LASTEN

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	35.781	3.343
Rentebaten	61.672	22.513
	<u>97.453</u>	<u>25.856</u>
Subtotaal financiële baten	97.453	25.856
Resultaat deelnemingen	-	76.489
Rentelasten	4.509.077	4.723.777
	<u>4.509.077</u>	<u>4.800.266</u>
Subtotaal financiële lasten	4.509.077	4.800.266
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-4.411.624</u></u>	<u><u>-4.774.410</u></u>

25. Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	19.274	13.617
	<u>19.274</u>	<u>13.617</u>
Totaal Vennootschapsbelasting	<u><u>19.274</u></u>	<u><u>13.617</u></u>

26. Aandeel van derden

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Welkom Kraamzorg B.V.	41.368	-21.961
	<u>41.368</u>	<u>-21.961</u>
Totaal aandeel van derden	<u><u>41.368</u></u>	<u><u>-21.961</u></u>

Toelichting:

Stichting Pantein heeft een 65% belang in Welkom Kraamzorg B.V., het overige belang van 35% is van Stichting Vivent te 's-Hertogenbosch. De deelneming is integraal opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

27. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Pantein. Het voor Stichting Pantein toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000 (het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, klasse V, totaalscore 13 punten).

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.
Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	P.M. Terwijn Voorzitter RvB St. Pantein 1/1 - 31/12	T.C.R. Hazekamp Lid RvB St. Pantein 1/6 - 31/12
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12
Deeltijdfactor (in fte)	1	1
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	209.480	89.784
Beloningen betaalbaar op termijn	11.202	6.466
<i>Subtotaal</i>	<u>220.682</u>	<u>96.250</u>
Individueel WNT maximum	181.000	106.121
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	<u>220.682</u>	<u>96.250</u>

Verplichte motivering indien overschrijding

In de bezoldiging zit een bedrag van € 8.682 aan vakantietoelage begrepen die toerekenbaar is aan 2016. Na deze correctie overschrijft de bezoldiging nog altijd de toepasselijke norm. Er kan een beroep worden gedaan op het overgangsrecht omdat de bezoldiging is gebaseerd op afspraken die zijn gemaakt vóór inwerkingtreding van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen Zorg- en Jeugdhulp.

	1/3 - 31/12	n.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/3 - 31/12	n.v.t.
Deeltijdfactor 2016 in fte	1	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	159.032	0
Beloningen betaalbaar op termijn	9.098	0
Totale bezoldiging 2016	<u>168.130</u>	<u>0</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

	T.E.A. Gerritsma Manager St. Pantein*	S. Dreviers Titulair Bestuurder St. Pantein
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/4 - 30/6
Deeltijdfactor (in fte)	1	
Gewezen topfunctionaris?	ja	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.561	43.156
Beloningen betaalbaar op termijn	10.499	0
<i>Subtotaal</i>	<i>112.060</i>	<i>43.156</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	45.126
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		-
Totale bezoldiging	112.060	43.156
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	n.v.t.
Deeltijdfactor 2016 in fte	1	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.830	0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.727	0
Totale bezoldiging 2016	122.557	0

* voorheen directeur bij Thuiszorg Pantein B.V.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

	S. Dreviers Titulair Bestuurder St. Pantein	
	2017	2016
Functiegegevens		
Kalenderjaar	2017	2016
Periode functievervulling in het kalenderjaar	1/1 - 31/3	1/4 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	9
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	176	175
Maxima op basis van de normbedragen per maand	55.500	198.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		253.500
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	45.000	158.438
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		203.438
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht die over 2017 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

	G.H.J. Huffmeier Vice Voorzitter 1/1 - 30/9	G.H.J. Huffmeier Voorzitter 1/10 - 31/12
Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2017		
Bezoldiging		
Bezoldiging	11.250	5.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	13.538	6.843
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Totale bezoldiging	<hr/> 11.250	<hr/> 5.250
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	n.v.t.	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn		
Totale bezoldiging 2016	<hr/> 0	<hr/> 0

1.c Toezichthoudende topfunctionarissen

	R.P.T.M. Grol Voorzitter 1/1 - 30/9	R.P.T.M. Grol Vice Voorzitter 1/10 - 31/12
Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2017		
Bezoldiging		
Bezoldiging	15.750	3.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.307	4.562
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Totale bezoldiging	<hr/> 15.750	<hr/> 3.750
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	15.167	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	
Totale bezoldiging 2016	<hr/> 15.167	<hr/> 0

	P.H.E.M. de Kort Lid 1/1 - 31/12	J.H.M. van Lanen lid 1/1 - 31/12
Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2017		
Bezoldiging		
Bezoldiging	14.000	14.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Totale bezoldiging	<hr/> 14.000	<hr/> 14.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	n.v.t.	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn		
Totale bezoldiging 2016	<hr/> 0	<hr/> 0

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	A. Loogman
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	14.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totale bezoldiging	<hr/> 14.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	
Totale bezoldiging 2016	<hr/> 0

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze categorie is in 2017 niet van toepassing binnen Stichting Pantein.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Deze categorie is in 2017 niet van toepassing binnen Stichting Pantein.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

28. Honoraria van de accountant

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	440.380	414.825
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	-	193.250
3 Fiscale advisering	-	7.447
4 Niet-controlediensten	8.380	-
Totaal honoraria accountant	<u>448.760</u>	<u>615.522</u>

Toelichting:

Het bovenstaande overzicht betreft de kosten van het honorarium dat betrekking heeft op het boekjaar. Daarbij is rekening gehouden met een schatting van de verplichtingen met betrekking tot het werk dat zal worden uitgevoerd in het komende boekjaar.

29. Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 27.

5.2 ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2017

Stichting Pantein

5.2 JAARREKENING

5.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa	1	21.927.011	17.094.721
Totaal vaste activa		<u>21.927.011</u>	<u>17.094.721</u>
Vlottende activa			
Overige vorderingen	2	261.158	639.661
Liquide middelen	3	<u>2.201.614</u>	<u>1.087.060</u>
Totaal vlottende activa		<u>2.462.772</u>	<u>1.726.721</u>
Totaal activa		<u>24.389.783</u>	<u>18.821.442</u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsfondsen		17.597.221	12.935.749
Algemene en overige reserves		<u>3.583.941</u>	<u>3.453.817</u>
Totaal eigen vermogen	4	<u>21.181.162</u>	<u>16.389.566</u>
Voorzieningen	5	376.783	496.607
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	6	2.831.838	1.935.269
Totaal passiva		<u>24.389.783</u>	<u>18.821.442</u>

5.2.2 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017	2016
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Niet gebudgetteerde zorgprestaties	7	12.590	12.653
Overige bedrijfsopbrengsten	8	4.827.375	6.628.846
Som der bedrijfsopbrengsten		4.839.965	6.641.499
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	9	3.695.088	4.983.327
Overige bedrijfskosten	10	1.185.582	1.659.615
Som der bedrijfslasten		4.880.670	6.642.942
BEDRIJFSRESULTAAT		-40.705	-1.443
Financiële baten en lasten	11	4.832.301	-2.346.050
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		4.791.596	-2.347.493
RESULTAAT BOEKJAAR		4.791.596	-2.347.493
RESULTAATBESTEMMING			
Het resultaat is als volgt verdeeld:			
		2017	2016
		€	€
Toevoeging/onttrekking:			
Algemene reserves		4.791.596	-2.347.493
		4.791.596	-2.347.493

5.2.3 ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

Voor het enkelvoudig kasstroomoverzicht wordt verwezen naar de vrijstelling conform RJ 360.104.
Het kasstroomoverzicht is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Pantein.

5.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.2.4.1 Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan die van de geconsolideerde jaarrekening. Deze grondslagen zijn te vinden onder "5.1.4 Grondslagen van waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht geconsolideerde jaarrekening".

Stichting Pantein

5.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Deelnemingen groepsmaatschappijen:		
Deelneming Maasziekenhuis Pantein B.V.	208.371	127.320
Deelneming Zorgcentra Pantein B.V.	17.481.523	14.695.101
Deelneming Thuiszorg Pantein B.V.	3.581.848	1.693.857
Deelneming Servicebedrijf Pantein B.V.	69.149	69.149
Deelneming Welkom Kraamzorg B.V.	586.120	509.294
Totaal financiële vaste activa	<u>21.927.011</u>	<u>17.094.721</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:	Boekwaarde			Boekwaarde
	1-jan 2017	Toevoeging	Onttrekking	31-dec-2017
	€	€	€	€
Deelnemingen:				
Deelneming Maasziekenhuis Pantein B.V.	127.320	81.051	-	208.371
Deelneming Zorgcentra Pantein B.V.	14.695.101	2.786.422	-	17.481.523
Deelneming Thuiszorg Pantein B.V.	1.693.857	1.887.991	-	3.581.848
Deelneming Servicebedrijf Pantein B.V.	69.149	-	-	69.149
Deelneming Welkom Kraamzorg B.V.	509.294	76.826	-	586.120
Totaal deelnemingen	<u>17.094.721</u>	<u>4.832.290</u>	<u>-</u>	<u>21.927.011</u>

2. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Vordering op debiteuren	3.438	43.889
Vordering op groepsmaatschappijen:		
Rekening-courant uit hoofde van verrekening binnen groepsmaatschappijen	631	-
Rekening-courant Zorgcentra Pantein B.V.	-	154.401
Rekening-courant Thuiszorg Pantein B.V.	-	73.926
Rekening-courant Stichting Gezondheid Service Brabant Noord-Oost	868	1.753
Rekening-courant Kraamzorg Welkom B.V.	0	805
Rekening-courant Servicebedrijf Pantein B.V.	63.806	5.036
Rekening-courant Vastgoed B.V.	-	983
Vooruitbetaalde bedragen:		
Vooruit ontvangen facturen crediteuren	48.115	56.050
Nog te ontvangen bedragen:		
Belastingen en sociale premies	92.567	257.757
Vorderingen ter zake van pensioenen	3.982	-
Verplichting uit hoofde van bankgarantie	25.000	25.000
Overig nog te ontvangen	22.751	20.061
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>261.158</u>	<u>639.661</u>

Toelichting:

De afname van vordering op debiteuren wordt veroorzaakt door een incidentele post van € 34.450 per balansdatum 31-12-2016. Op de vordering uit hoofde van debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid van € 148.332 (2016 € 148.332) in mindering gebracht. In het boekjaar is aan de groepsmaatschappijen 0% rente over de rekening-courant posities berekend. Er zijn geen zekerheden gesteld.

5.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

3. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Banken	2.201.614	1.087.060
Totaal liquide middelen	<u>2.201.614</u>	<u>1.087.060</u>

Toelichting:

Liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

Stichting Pantein

5.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen	17.597.221	12.935.749
Algemene en overige reserves	3.583.941	3.453.817
Totaal eigen vermogen	<u>21.181.162</u>	<u>16.389.566</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo</u>	<u>Resultaat</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo</u>
	<u>1-jan 2017</u>	<u>Bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec 2017</u>
	€	€	€	€
Reserve Zorgcentra Pantein B.V.	13.690.246	2.773.481	-	16.463.727
Reserve Thuiszorg Pantein B.V.	-754.497	1.887.991	-	1.133.494
Totaal bestemmingsfondsen	<u>12.935.749</u>	<u>4.661.472</u>	<u>-</u>	<u>17.597.221</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo</u>	<u>Resultaat</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo</u>
	<u>1-jan 2017</u>	<u>Bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec 2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	-69.309	36.132	-	-33.177
Reserve Maasziekenhuis Pantein B.V.	109.275	81.051	-	190.326
Reserve Zorgcentra Pantein B.V.	983.497	12.941	-	996.438
Reserve Thuiszorg Pantein B.V.	2.430.354	-	-	2.430.354
Totaal algemene en overige reserves	<u>3.453.817</u>	<u>130.124</u>	<u>-</u>	<u>3.583.941</u>

Toelichting:

Een deel van het eigen vermogen van Stichting Pantein valt onder vermogensklemmen.
De waarde van de vermogensklem bedraagt voor Maasziekenhuis Pantein B.V.: € 8.460.547
De waarde van de vermogensklem bedraagt voor Zorgcentra Pantein B.V.: € 10.000.087
De waarde van de vermogensklem bedraagt voor Thuiszorg Pantein B.V.: € 10.179.777

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017

De specificatie is als volgt:

	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Stichting Pantein enkelvoudig	21.181.162	4.791.596
Stichting Thuiszorgwinkel	-	-57.050
Stichting Gezondheid Service Brabant Noord-Oost	1.232.295	90.958
Totaal eigen vermogen en resultaat	<u>22.413.457</u>	<u>4.825.504</u>

Toelichting:

Voor verdere details wordt verwezen naar de afzonderlijke jaarrekeningen.
Het verschil tussen geconsolideerd en enkelvoudig vermogen betreft het eigen vermogen van Stichting Thuiszorgwinkel en Stichting Gezondheid Service Brabant Noord-Oost.

5.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

5. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo		Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo	
	1-jan 2017					31-dec 2017	
	€	€	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	223.591	15.222	120.508	46.340	71.965		
Voorziening PLB	156.245	115.962	34	79.150	193.023		
Voorziening uitgestelde beloningen	36.911	6.667	1.882	8.495	33.201		
Voorziening langdurig zieken	75.000	2.000	-	-	77.000		
Voorziening WGA "missing cases"	4.860	-	696	2.570	1.594		
Totaal voorzieningen	496.607	139.851	123.120	136.555	376.783		

31-dec-2017

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	147.159
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	229.624
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	24.831

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening reorganisatie

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en is gevormd voor die groep medewerkers waarvoor een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan.

Voorziening PLB

De voorziening voor PLB wordt gevormd ter hoogte van de opgebouwde rechten voor de niet in tijd, dan wel geld opgenomen uren. De omvang van de rechten die een personeelslid heeft is geregeld in de CAO. Medewerkers mogen zelf invulling geven aan de wijze waarop en de periode waarin de uren worden ingezet. Voor alle uren die per einde balansdatum nog niet zijn opgenomen, is een voorziening gevormd.

In 2017 is de opslag werkgeverslasten van 25% naar 39% verhoogd. De dotatie is hierdoor met € 19.000 toegenomen.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde personeelsbeloningen betreft de verplichtingen die voortvloeien uit de aanwezigheid van een langdurig dienstverband.

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van de op de balansdatum bestaande verplichting inzake de loondoorbetaling van personeelsleden die per deze datum arbeidsongeschikt zijn.

Door invoering van de WWZ (Wet Werk en zekerheid) is aan werknemers met een arbeidscontract van twee jaar of langer, waarvan het contract eindigt door opzegging door de werkgever, een financiële vergoeding verschuldigd.

De hieruit voortvloeiende verplichting groot € 77.000 maakt deel uit van de voorziening langdurig zieken en is derhalve onder deze post opgenomen.

Voorziening WGA "missing cases"

Tot en met 31 december 2013 is Pantein eigenrisicodragers geweest voor de WGA. De risico's verbonden aan WGA waren verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. In de periode van eigenrisicodragerschap waren een aantal medewerkers onverzekerd. Pantein draagt voor deze medewerkers zelf alle risico's als gevolg van eventuele arbeidsongeschiktheid en heeft hiervoor een voorziening WGA "missing cases" gevormd.

5.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

6. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie is als volgt:	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Crediteuren	140.411	317.540
Belastingen en premies sociale verzekeringen	124.301	129.383
Schulden aan groepsmaatschappijen:		
Rekening-courant uit hoofde van verrekening binnen groepsmaatschappijen	220.332	151.067
Rekening-courant Maasziekenhuis Pantein B.V.	334.048	172.532
Rekening-courant Zorgcentra Pantein B.V.	1.053.079	-
Rekening-courant Thuiszorg Pantein B.V.	218.982	-
Rekening-courant Vastgoed B.V.	300	-
Schulden uit hoofde van salarissen:		
Schulden ter zake van pensioenen	-	39.372
Nog te betalen salarissen	1.849	12.751
Vakantiegeld (inclusief sociale lasten)	104.507	103.168
Vakantiedagen (inclusief sociale lasten)	60.755	117.364
Overige schulden:		
Overig nog te betalen	573.274	892.092
Totaal overige kortlopende schulden	<u>2.831.838</u>	<u>1.935.269</u>

Toelichting:

Rekening couranten zijn toegenomen als gevolg van nog af te rekenen posten inzake subsidies en resultaat 2017.
 Over rekening-courant transacties wordt binnen de groep geen rente berekend en geen zekerheden gesteld.
 De mutatie in de pensioenen wordt verklaard doordat ORT nu direct verwerkt wordt in plaats van achteraf.
 De afname vakantiedagen ontstaat doordat per balansdatum minder vakantiedagen en tegen een lager gemiddeld uurloon verschuldigd zijn dan per 31-12-2016.
 In de post overig nog te betalen was per 31-12-2016 een bedrag groot € 255.546 opgenomen inzake kosten herstelplan 2016.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

PLB verplichtingen

In de CAO Ziekenhuis 2009-2011 zijn partijen overeengekomen om een persoonlijk levensfasebudget (PLB) in de tijd te realiseren voor alle werknemers vallend onder deze CAO.

De ingangsdatum voor CAO ziekenhuis 2009-2011 is 1 januari 2010. De PLB kan aangewend worden voor bestedingsdoelen in tijd. Voor de categorie werknemers in de leeftijd vanaf 50 jaar geldt dat deze uitsluitend in de toekomst aanspraak maken op de extra uren. De aanspraak is geheel onafhankelijk van de duur van het dienstverband in het verleden.

De leeftijd op een zeker moment in de toekomst en het feit dat een werknemer op een bepaald moment in dienst was bij de instelling bepalen de aanspraak. Wanneer de werknemer voortijdig vertrekt, vervallen de potentiële rechten op toekomstige extra PLB-uren op grond van leeftijd.

Op grond van bovenstaande feiten is ervoor gekozen om geen voorziening te vormen, maar kosten te verwerken in het jaar dat de werknemer aanspraak maakt op de extra rechten.

De verplichting bedraagt op basis van het aantal extra uren maal het uurtarief inclusief werkgeverslasten: € 16.000

De jaarlijkse verplichtingen uit huurcontracten

De verplichting uit huurcontracten met een looptijd korter dan één jaar bedraagt € 756.060, voor een looptijd van 1 tot 5 jaar bedraagt de verplichting € 2.905.835 en voor langer dan 5 jaar € 5.260.461.

De lopende huurcontracten hebben verschillende afloopdata.

De Stichting Pantein heeft de volgende bankgaranties tot een totaalbedrag van € 325.000 afgegeven:

Per 8 april 2011	€ 300.000	Stichting Achmea
Per 17 mei 2011	€ 25.000	L.M. Weerepas

5.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

Verplichting operationele lease contracten auto's

Stichting Pantein heeft twee autoleasecontracten afgesloten, deze hebben verschillende afloopdata. De jaarlijkse verplichtingen bedragen respectievelijk € 18.854 en € 13.172.

Toekomstige verplichtingen overige bedrijfskosten

Per 31 december 2017 zijn er verplichtingen aangegaan inzake overige bedrijfskosten in de vorm van aangegane orders ter grootte van € 932.557.

Gestelde zekerheden

Het Maasziekenhuis Pantein B.V. heeft zich garant gesteld tot een bedrag van € 300.000 voor de verplichtingen voortvloeiende uit de huurovereenkomst die Stichting Pantein gesloten heeft met Stichting Achmea.

Fiscale eenheid

Stichting Pantein maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met de volgende rechtspersonen: Maasziekenhuis Pantein B.V., Zorgcentra Pantein B.V., Thuiszorg Pantein B.V., Servicebedrijf Pantein B.V., Stichting Gezondheid Service Brabant Noord-Oost, Stichting Pantein en Welkom Kraamzorg B.V. en is uit dien hoofde aansprakelijk voor de omzetbelastingsschuld van de fiscale eenheid. Ultimo 2017 bedraagt deze schuld € 83.783.

Stichting Pantain

5.2.6 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	17.094.721	-	-	-	-	-	-	17.094.721
Kapitaalstortingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat deelnemingen	4.832.290	-	-	-	-	-	-	4.832.290
Ontvangen dividend	-	-	-	-	-	-	-	-
Verstreckte leningen / verkregen effecten	-	-	-	-	-	-	-	-
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-	-	-	-	-	-	-	-
Verkrijging van aandelen	-	-	-	-	-	-	-	-
(Terugname) waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortisatie (dis)agio	-	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2017	21.927.011	-	-	-	-	-	-	21.927.011

Som waardeverminderingen

Stichting Pantein

5.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

BATEN

7. Toelichting niet-gebudgetteerde zorgprestaties

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Niet gebudgetteerde zorgprestaties	12.590	12.653
Totaal	<u>12.590</u>	<u>12.653</u>

Toelichting:

In 2015 is Stichting Pantein gestart met het verlenen van particuliere zorg. Deze zorg is niet geïndiceerd en valt buiten de zorgverzekeringswet.

8. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten uit doorbelastingen:		
Bijdrage Maasziekenhuis Pantein B.V.	1.834.396	2.604.240
Bijdrage Zorgcentra Pantein B.V.	1.839.096	2.635.599
Bijdrage Thuiszorg Pantein B.V.	974.187	1.369.254
Bijdrage Welkom Kraamzorg B.V.	21.055	12.400
Overige opbrengsten:	158.641	7.353
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u>4.827.375</u>	<u>6.628.846</u>

Toelichting:

De totale opbrengsten zijn gedaald doordat de kosten binnen Stichting Pantein gedaald zijn als gevolg van uitvoering reorganisatie en herstelplan 2016.

Lagere kosten binnen Stichting Pantein zorgen voor een lagere doorbelasting aan de Pantein (zorg)bedrijven.

De stijging van de overige opbrengsten bestaat uit vrijval accountantskosten 2016 (€ 84.000) en opgenomen raming pro rata over de jaren 2012 tot en met 2017 (€ 69.000)

LASTEN

9. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	2.357.544	2.991.112
Sociale lasten	327.286	389.270
Pensioenpremies	207.717	245.621
Andere personeelskosten	423.506	595.729
Subtotaal	3.316.053	4.221.732
Personeel niet in loondienst	379.035	761.595
Totaal personeelskosten	<u>3.695.088</u>	<u>4.983.327</u>

Toelichting:

De daling van de personeelskosten wordt verklaard door vermindering van het aantal fte's en daling kosten transitievergoeding. In 2017 minder inhuur van personeel niet in loondienst.

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in Fte's) per segment

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	fte	fte
Gemiddeld aantal personeelsleden (in Fte's) per segment	36	42

5.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

10. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Algemene kosten	1.144.269	1.613.691
Onderhoudskosten	<u>1.969</u>	<u>105</u>
Subtotaal	1.146.238	1.613.796
Huur en leasing	39.344	42.739
Dotaties en vrijval voorzieningen	-	3.080
Totaal overige bedrijfskosten	<u>1.185.582</u>	<u>1.659.615</u>

Toelichting:

De daling van de algemene kosten is toe te wijzen aan lagere advieskosten.

11. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	11	1.443
Resultaat deelneming Maasziekenhuis Pantein B.V.	81.051	-
Resultaat deelneming Zorgcentra Pantein B.V.	2.786.422	594.144
Resultaat deelneming Thuiszorg Pantein B.V.	1.887.991	61.676
Resultaat deelneming Welkom Kraamzorg B.V.	<u>76.826</u>	<u>-</u>
Subtotaal financiële baten	4.832.301	657.263
Resultaat deelneming Maasziekenhuis Pantein B.V.	-	2.962.530
Resultaat deelneming Welkom Kraamzorg B.V.	-	40.783
Subtotaal financiële lasten	<u>-</u>	<u>3.003.313</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>4.832.301</u>	<u>-2.346.050</u>

Stichting Pantein

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Pantein heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 30 april 2018.

De raad van toezicht van Stichting Pantein heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 23 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.2.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2018 is de Stichting Pantein een juridische fusie aangegaan met de 100% dochteronderneming Servicebedrijf Pantein B.V.

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

P.M. Terwijn
voorzitter raad van bestuur

T.C.R. Hazekamp
lid raad van bestuur

G.H.J. Huffmeijer
voorzitter raad van toezicht

R.P.T.P. Grol
vicevoorzitter raad van toezicht

A.J.M. Loogman
lid raad van toezicht

P.H.E.M. de Kort
lid raad van toezicht

J.H.M. van Lanen
lid raad van toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Er zijn geen specifieke bepalingen omtrent resultaatbestemming in de statuten vermeld.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Pantein heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

**Controle verklaring van de
onafhankelijke accountant**